

דף לג.

ein meslefet A

הרמב"ם הל' תמידין ומושפין פ"ג ה"ה

וביכי'ן חותה. זה שזכה במחטה לזכות מחטה של כסף ועולה בראש המזבח ומפנה את הגחלים אליו ואילך. ונוטל מן הגחלים שנתאכלו במערכיה שנייה. ויורד מערן לתוך מחטה של זהב. אם נתפזרו מן הגחלים כמו קב או פחות מקבעו לאמה. ובשבת כופפה עלייהן הפסכתר. ואם נתפזר יתר על קב חוזר וחותה:

ein meslefet B

הרמב"ם הל' תמידין ומושפין פ"ג ה"ז

שלשה דברים היה הפסכתר ממשמש. כופין אותו על הגחלים. ועל השער בשבת. ומורידין בו את הדשן מעל המזבח:

ein meslefet C

הרמב"ם הל' תמידין ומושפין פ"ז ה"ח

בשיגיע בין האלים ולמזבח^א. נטול אחד המגירה וזרקה

^א. כסף משנה כשיגיעו בין האלים ולמזבח וכוי' עד היה מעמיד את הטמאים על שער המזבח. בפי'ו דתמי. ומיש לפני החשד. בפרק כיצד צולין (דף פ"ב) וכבר בא דאמר hei ופרישוי מפני החשד שלא יחשוד שמןני מלאכתן הם נחדים מלעבוד עבודה: ודע שהוא שכח כשיגיעו בין האלים ולמזבח הוא מוקדם למה שכח קודם לכן ועומד על מעלות האולם הוא ואחיו הכהנים וכן הוא במשנה דמסכת תמיד. וכך היה הסדר שהפיסו פיס שליישי ורביעי בעזרה היו הולכין בעזרה מצד המזרח לצד המערב וכשהגיעו בין המזבח והאולם נטול אחד מהם את המגירה וזרקה בין האלים ולמזבח והוא הולכים לאולם וכשהחלו עולים במעלות האולם מי שזכה בקדשת מזבחה המנוראה היה מקדים פניהם ועובדיהם עבדותם ובאו גם הם ועמדו על מעלות האולם ועובדיהם ברכתם כהנים. ומיש ואח'כ' מעלה זה שזכה באיברים את האיברים מן הכבש ולמזבח. בפי'ג' דיוםא (דף לג') אהא דמסדר אבי סדר מערכה אליבא דאבא שאול הטעת שתי נרות קודם לקטרת וקטרת קודם לאיברים וכבר נתבאר בפרק זה דרבנן פלגי עליה ואמרו קטרת קודם להטבת שתי

בין האולם למזבח. והיה לה קול גדול. ושלשה הברים
היתה מושפעת בהן. השומע את קולה היה יודע שאחיו
הכהנים נכנסין להשתחוות והוא רץ ובא. וכן לוי
השומע את קולה היה יודע שאחיו הלוים נכנסין לדבר
בשיר והוא רץ ובא. וראש המעם כשהיה שומע את
קולו היה מעמיד את הטעמים על שער המזבח מפני
החשד. שידעו הכל שעдин לא הביאו פרתון. ולאחר כך
מעלה זה שיצה באחים את האחים מן היבש
למזבח. ולאחר שעלוין את האחים. מתחילין אלו שעלו
מעלות האולם וمبرכין ברכבת כהנים ברכה אחת בשם
הפרש כמו שבארנו במקומה. ולאחר כך מעלוין סלת
הגסכים. ולאחר הסלת מקטיר החביתין. ולאחר החביתין
מעלוין את הין לנסוך. ובשעת הנסוך אומרין הלוים
השיר. ומפני המשוררין בימי נגון שבמקdash ותוקעין
פישע תקיעות על פרקי השיר:

אין משפט ד

הרמב"ם הל' תמיד ומוספין פ"ג ח"ז

ומקדמים לפניהם זה שדשן המזבח הפנימי ונוטל הטעני

נרות והבטת שתי קודם לאחים. ומיש וمبرכין ברכת כהנים ברכה אחת בשם המפורש
כמו שבארנו במקומה. בפי' מהל' תפלה: ואח'כ' מעלים סלת הנסכים וכו'. בפ'ג'Dיומה
אהा דמסדר אבי סדר מערכה אמרנן אחים קודמין למנחה ומנחה לחביתין וחביתין
לנסכים. ופירש רשי' אחים להקטיר אברי התמיד על מזבח החיצון. למנחה מנחת נסכו
של תמיד דכתיב ועשרה האיפה סלת למנחה לנסכים לנסך יינו של תמיד: ובשעת הניסוך
אומרין הלוים השיר וכו':

ד. **כسف משנה ומיש ומקדמים לפניהם זה שדשן המזבח הפנימי וכו' עד ויקטיר המקטיר
רישתו ויצא. בפרק ו' دائم שם:**

שׁבּוֹ דְּשׁוֹן הַמִּזְבֵּחַ וְמִשְׁתְּחֻווָּה וַיֹּצֵא. וְזֹה שְׁבִידּוֹ הַמִּחְתָּה צוּבֵר אֶת הַגְּחָלִים עַל גַּבְיוֹ הַמִּזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וּמִרְדְּקָן בְּשָׂוְלִי הַמִּחְתָּה וְמִשְׁתְּחֻווָּה וַיֹּצֵא. וְזֹה שְׁבִידּוֹ הַכֶּפֶף נוֹטֵל אֶת הַכְּזֵזֶב מִתּוֹךְ הַכֶּפֶף וַיָּתַן לְאוֹהֶבֶךְ אוֹ לְקָרוֹבֶךְ וְרוֹאֶה אֶם גַּתְּפִזְרָמָן הַקְּטָרָת מִעֲטָב בְּכֶפֶף אֹהֶבֶךְ אוֹ קָרוֹבֶךְ נוֹתֵן לוֹ לְתוֹךְ חַפְּנֵיו זֶה שְׁגַתְּפִזְרָמָן הַקְּטָרָת שְׁבָבָזֶב וְמִשְׁתְּחֻווָּה וַיֹּצֵא:

עין משפט ח

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג הי"ז

כָּל נִיר שְׁכָבָה מְדֻלִיקִין אֶתְהוּ מְגַר אַחֲר מְהֵן כִּמו שְׁבָאָרְנוּג. וְכִיּוֹצֵד סְדָר הַהְטָבָה. זֶה שְׁזַכָּה בְּדִישׁוֹן הַמִּנוֹרָה הַנְּכָנָס וְכָלִי בְּיַדְוֹ וְכוֹזֵב שְׁמוֹ וְשָׁלֵזֶב הַיְהָ דָוָמָה לְקִיתּוֹן גָּדוֹל. מְדִשָּׁן בְּבוֹ אֶת הַפְּתִילוֹת שְׁכָבָו וְאֶת הַשְּׁמָן הַנְּשָׁאָר בְּגַר וְמַטִּיב חַמְשָׁה גִּרּוֹת וְמַנִּיחָה הַפּוֹז שֵׁם לְפָנֵי הַמִּנוֹרָה עַל מַעַלָּה שְׁגִינִּיהִיא מִשְׁלָשׁ מִעְלוֹת שְׁלַפְּנִיהִיא וַיֹּצֵא. וְאַחֲר כֵּךְ נְכָנָס וְמַטִּיב שְׁנִי הַגִּרּוֹת וַיְנוֹטֵל הַכּוֹז בְּזַד וְמִשְׁתְּחֻווָּה וַיֹּצֵא:

עין משפט ו

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג חט"ז

לֹא הַיְהָ מַטִּיב כָּל הַגִּרּוֹת בְּפָעַם אַחֲת אֶלָּא מַטִּיב חַמְשָׁה

ה. כסוף משנה זה שואה בדרישון המנורה וכו'. בפ' ג' דתמים. ומיש ואח'יכ נכנס ומטיב שני הנרות וכו'. פרק שש' דתמים (דף ל"ג):

ג. כסוף משנה לא היה מטיב כל הנרות בפעם אחת אלא מטיב חמשה כדי להגשים כל העוזה. שם כריש לקיש ו אף על גב דברי יוחנן פלייג ו אמר דעתמא משום דכתיב בברא בברא בהטיבו את הנרות חלקהו לשני בקרים כיוון שלא נפיק לנו מינה מידי לענין דין לא חש מלמינקט כריש לקיים. כך היה נראה לי אלא שאמרו שם בגמרא דלרוי צריך להפסיק בין הטבת חמץ נרות להטבת שתי נרות בעבודה אחרת ולריש לקיים א"צ

גירות ומפסיק ועושין עבודה אחרת ואחר כך נכנס ומטיב השנים. כדי להרגיש את כל העזירה:

הרבב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג הי"ג
ein m'shet z'

גר מערבי שכבה אין מדליקין אותו אחר דשונו אלא מזבח החיצון. אבל שאר הנרות כל גר שכבה מהן מדליקו מגר חברו:

הרבב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג הי"ז
ein m'shet zo
ein le'il ein m'shet ha

הרבב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג הי"ז
ein m'shet tei
ein le'il ein m'shet d

הרבב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ג הי"ח
ein m'shet c

ואומרים לזה המקטיר הזרע שלא תתחיל מלפניו שלא ואותה. ותחילה ומשליך הקטרת על האש בנהת כמו תכואה.

להפסיק בעבודה אחרת והשתא יקשה על רבניו שכח שצורך לעשות ביניהם עבודה אחרת והיינו כר' יוחנן וכותב שטעם חילוק הטבת הנרות לשתיים הוא כדי להרגיש כל העזורה והיינו כר' ולוה כמצחה שטרוא לבוי תרי. ונראה לי שטעם רבניו לדרי נמי לא אמר אלא שאין צורך להפסיק ביניהם בעבודה אחרת אם רצה להפסיק ביניהם בעבודה אחרת ליתן בה הילך כי מפסיק ביניהם בעבודה אחרת שפיר דמי לכולי עלמא ונתקט טעמו של ר' ר' מפני שאיןנו צריך דרש וארכות כמו בטעמו של ר' יוחנן :

ד. בסוף משנה נר מערבי שכבה וכו'. בפרק ו' دائم. ומיש אבל שאר הנרות כל נר שכבה מהם מדליקו מנר חביו בפרק ג' دائم (דף ל'): כתוב הראב"ד נר מערבי וכו'. א"א נראה מדבריו שהוא עיכוב לנר מערבי שלא להדליקו וכו'. מה שהביא מדרנן מצאן שכבו מדשןן ומדליקין מן הדולקין צrisk לדוחוק לעוד רבניו דauseיג דקתני שכבו לשון רבים לאו דראך דלא קאי אלא אחד מיניהם נר מערבי שכבל נר מערבי לעולם אינו מדליקו אלא מזבח העולה ומפרש לה רבניו כפיטה ולא כדפרש הראב"ד שלא אתה אלא למעוטי מזבח הפנימי ובית הכהנים בלבד ולא מעט הדלקתו משאר נרות אלא אף למעט הדלקתו משאר נרות אתה :

שְׁמַרְקָד סֶלֶת עַד שְׂתִּירָה עַל כָּל הַאֲש :

עין משפט לם

הרמב"ם הל' תמידין ומוסףין פ"ג ח"ט

ואין המקטר מקטיר עד שהמגנה אומר לו הקטר. ואם כהן גדול הוא אומר לו המגנה אישי כהן גדול הקטר. ואחר שהוא יפרק כל העם ויקטר המקטר ונישטהנה ריצא:

הרמב"ם הל' עבדות יום הכפורים פ"ד ה"ב

בשעת הקטרת הקטרת בקדש הקדשים. כל העם

ה. כתף משנה בשעת הקטרת הקטרות וכו' עד ובשעת מתן דמים בהיכל. בפ' טرف בכלפי (דף מ"ד): ואח"כ גוטל דם הפר מזה שהוא מנדרנו וכו' עד על יסוד מערבי של מזבח החיצון. במשנה פ' הוציאו לו (דף נ"ג ע"ב). ומ"ש ועל قولן הוא נתן מלמטה לעללה חזון מן האחרונה וכו'. שם (דף נ"ח ע"ב) כר"א דפליג את'ק. ונראה שטעם רבינו מושום דבגמרא פלגי ר' יוסי ורבי יהודה אליביה: כתוב בתשובות הרשב"א סימן ש"ח אמרת שהוקשה במא ששניינו בפרק הוציאו לו מהיכן הוא מקרן מזרחה צפונית. עכ"פ משנה זו שנוייה לדעת ר' יוסי שסובר שלא היה שם אלא פרוכת אחת ופרופה לצפון לימי הנכנס וכשחוורמן הפתח למזבח הזהב פוגע תhalbה בצפונית מערבית ואינו יכול להתחיל שם כדאמרינן עד דנפיק מכוליה מזבח ומתווך כך הולך מזרחה צפונית הא לרבען מן הדרום היה יוצא ועכ"פ צריך להתחיל מדרומית מזרחה. ונפלאי מדברי הרמב"ם ז"ל אחר שפסק גם הוא כרבנן הייאק פסק בזו דעתו מזרחה הוא מתחיל: והשיב נ"ל שהרב ז"ל סבור דההוא תנא דמהיכן הוא מתחיל לאו ר' יוסי היא אלא תנא אחריאנו ור' יוסי הוא דפליג את'ק בפרטות הדרום כחיזונה לת'ק מדלא קתני ולא היה בא אחת ופרופה מן הצפון והאי תנא דמהיכן הוא מתחיל פליג אפתחא אבל אprocות לא לדידיה נמי אית ליה דשתי פרוכות היו שם וברייתא דאייפליינו בה ר"ע ור' יוסי דקתוני מהיכן הוא מתחיל מקרן מזרחה דרומית וכו' דברי ר"ע ור' יוסי הגליili אומר מקרן מזרחה צפונית ואוקימנא פלוגתייהו בפתחא או בצפון או בדרום וכתווב בספרים דר"י הגליili סבר לה כר' יוסי דאמר פתחא בצפון דר"ע סבר כר"מ דאמר פתחא בדרום. ונראה שרשי ז"ל גיס כן לדעת הרב ז"ל לא גוטין בה ר"י הגליili סבר לה כר' יוסי אלא סבר לה כרבנן דהיכנו תנא דמהיכן הוא מתחיל. ובספרים שלנו כן הגיבו בהם סבר לה כרבנן ומחקו גירסת הספרים שכותוב בהם סבר לה כר' יוסי ואפשר דמשום הכל הגיה כן נמצא דלרבען דמהיכן הוא מתחיל שתי פרוכות היו שם שלא מצינו שחק בזוה בהדייא אלא שהחיזונה פרופה מן הצפון ופנימית מן הדרום וכי נפיק נפיק מן הצפון ובזוה יתקיימו דברי הרב ז"ל שהוא פסק בprocות כת'ק דמהיכן הוא מתחיל דפליג עלייה בהדייא אלא ר' יוסי ויחדאה הוא ובפסחים פסק כת'ק דמהיכן הוא מתחיל דהו סתם באתרא ואע"ג דמחלוקת ר"ע ור"י הגליili הוא בברייתא ור"ע כת'ק וקייל כר"ע

מחבירו אפי' הכי סתמא בתרא דמתני' עדיפה די רבי לא שנאה ר' חייא מניין לו. עוד כתוב אמרת עוד וכן הוסיף תמה במשנה זו ג'כ' במה שאמר ר'א במקומו הוא עומד כלומר שאינו צריך הקפת רgel דודאי מי דקאמר בתר הכי שעל כולם הוא נותן מלמטה אדר'א קאי דלא מצריך הקפה ברgel אלא ביד ונמצא שבשלש הוצאות קرنנות נעשות ברחוק אמה יכול להוות מלמטה למלטה כלומר שימוש שמשפיל דו וזרוק כלפי מעלה ואין חושש שיפול דמו על זרועתו חזן מזו שעומד לפני הקרון וקרוב לו ביותר שכן בה מלמטה למטה. ואני רואה לר'ים ז'יל שפסק שצרכיך הקפה ברgel עם זה פסק שעל כולם הוא נותן וכו' ואחר שהוא מסבב הקרןות ברgel מה הפרש בין זו לזו והם כלן סמכות לו עכ'ל: באמת פשוטה של משנה משמע דلت'יק כוון מלמטה למטה, הן וכדקדני התחיל מחתא ויורד משום לדידיה מكيف ברgel ומתני' דקתני על כלן הוא נותן מלמטה למלטה חזן מזו בלבד ר' יהודה היא דתניתא ר'א אומר במקומו הוא עומד ומחתא על כולם הוא נותן מלמטה למלטה חזן מזו שהיתה לפניו ממש שכן מלמטה לדלמא ר'א בלחווד הוא דתני לה מתני' אבל לרבען כוון מלמטה למטה, אלא אפשר שהרב ז'יל סובר דאך ת'יק הוא ומ'ם לא מפקא מדר'א והוא דאמירין מתני' מנין ר' יהודה היא משום דלר'ם ר'א אית לה בכוון נותן מלמטה חזן מזו שהיא לפניו באלבסן אמרין דמתני' ר' יהודה היא דמתני' ודאי אף לכשתמצא לומר דאך ת'יק היא מ'ם לא מפקא מדר'א. ורקא קשיא לך ואחר שהוא מסבב הקרןות ברgel מה הפרש בין זו לזו והרי כלם סמכות לו אפשר לומר לדעת הרוב שזו בלבד שהיא לפניו ממש לפי שיש לו לצאת מכל המזבח נתון מלמטה למטה כי היכי דלא ליתווען מאניה אבל במצוות מערבית שהוא לו באלבסן נותן מיד ממוקומו כדי שלא יעבור על המצאות וישאה המתנה ואחר כך מكيف ברgel במצוות מערבית ומשם נותן מיד לקאן מערבית דרוםית ונוחן מיד לקאן דרוםית מזוחית ונמצא שאין מכוון אחת מהן לפניו משם אלא זו בלבד נזוכר לעיל דרך הרוב בז'ו עכ'פ' שפשטה של שמועה נראהית כמו שאמרת. עוד כתוב אמרת עוד אשוב אתפלא במ'ש שבין מזבח למנורה היה עומד והלא המזבח משוך היה כלפי חזן והוא צריך לצאת מכל המזבח עכ'ל. ובאמת כך נ'יל כמו שאמרת אלא שהוא באפשר שהרב סבור דמזבח לפניו ה' ממש מדכתייב ויצא אל המזבח אשר לפניו ה' דמשמע דבריאתו פוגע במזבח מיד ועוד מתניתא לפניו ה' מה ת'יל דאמר ר' נהמיה לפי שמצוינו בפרשת יה'כ שעומד לפנים מן המזבח ומזה על הפרכת יכול אף זה כן ת'יל מזבח קטרת סמים אשר לפניו ה' מזבח לפני ה' ואין כהן לפני ה' דאלמא המזבח לפני ה' ממש שאין דבר חזץ בין הכהן לפרוכת אלא המזבח בלבד ומונורה ושלחן משוכנים ככלפי חזן מן המזבח הפנימי ולחזן ואינו באפשר שהרי היה מקדים כהן דישון מזבח הפנימי לנרות ואמריןן (דף פ') אמר להם המונה מ'יט אמר אבי גמורנא סברא לא ידענא רבא אמר כדורייל דאמר אין מעבירין על המצאות ומאי פגע ברישא מזבח הפנימי ואף הרוב עצמו כן כתוב בפ'ג מהל' בית הבחים שכך כתוב שם מזבח הקטרת היה מרובע והוא נותן בהיכל מכון בין הצפון לדרום משוך מבין השלחן והמנורה לחוזן עכ'ל. ומ'ש הר'י קורוקס בזה כתבתי בהל' מעשה הקרבנות פ'ה. ומ'ש רבינו ומזה מדם התערובת על טהרו של מזבח שבע פעמים הצד הדром. שם (דף נ'ח:) אייפליגו תנאי ופסק כר' יוסי דאמר הצד דרוםיה היה נותן וטהרו של מזבח פירשו בגמ' דהינו גיליוו כלומר שמלגה הגחלים והאפר ממוקם שמשה. וכתוב הר'י קורוקס ז'יל דאייכא למידק שבפ'ג כתוב על אמצעו של מזבח וכן כתוב בפרק חמיש' ממעשה הקרבנות והיאך כתוב כאן הצד הדרום ותירץ דאמצעו לאו דוקא אלא הכוונה לאופקי שלא היה בקרןנות כאשר ההוצאות ולעלום בחלק הדרום מאמצעו היה נותן כאשר כתוב וביאר כאן: ואח'כ בא אצל שער המשתלה וכו' עד אחר שהגיע שער למדבו. במשנה פ' שני שעירין (דף ס'ח): ומה שכח שהקריה בעזרת הנשים. בגמרא פרק בא לו (דף ס'ט): ואחר כך מקדש ופושט בגדי לבן וכו' עד ומרקיב תמיד של בין העברים. משנה וברייתא בפרק בא לו (דף ע') ופסק כר'יע: ואח'כ מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב וכו' עד סוף הפרק. במשנה שם פרק בא לו:

פָּרֶשִׁים מִן הַהִכֵּל בְּלִבְדֵּן וְאֵין פָּרֶשִׁים מִבֵּין הַאוֹלָם וְלִמְזֻבָּחַ. שֶׁאֵין פָּרֶשִׁים מִבֵּין הַאוֹלָם וְלִמְזֻבָּחַ אֶלָּא בְּשֹׁעַת הַקְּטָרָה בַּהִכֵּל בְּכָל יוֹם וּבְשֹׁעַת מַתָּן דְּמִים בַּהִכֵּל כְּמוֹ שֶׁבָּאָרְנוּ בְּהַלְכֹת תְּמִידִין. וְאַחֲרֵכָה נוֹטֵל דָם הַפָּר מִזֶּה שֶׁהוּא מִנְדְּנָדוֹ. וְנִכְנֵס בּוֹ לְקָדֵשׁ הַקָּדְשִׁים וּמִזֶּה מִמְּנוּ שְׁם שְׁמוֹנָה הַזְיוֹת בֵּין בְּגַי הָאָרוֹן. וַיּוֹצֵא וַיְמִיחּוּ בַּהִכֵּל עַל כָּן הַזָּהָב שְׁחִיה שְׁם. וְאַחֲרֵכָה יָצֵא מִן הַהִכֵּל וַיָּוֹחַט אֶת הַשְׁעִיר וַיִּמְקַבֵּל אֶת דָמוֹ וְנִכְנֵס בּוֹ לְקָדֵשׁ הַקָּדְשִׁים. וּמִזֶּה מִמְּנוּ שְׁם שְׁמוֹנָה הַזְיוֹת בֵּין בְּגַי הָאָרוֹן. וַיּוֹצֵא וַיְמִיחּוּ עַל כָּן הַזָּהָב שְׁנִי שְׁבַהִכֵּל. וְאַחֲרֵכָה נוֹטֵל דָם הַפָּר מִעַל הַכָּן וּמִזֶּה מִמְּנוּ עַל הַפְּרַכְתָּה כְּנֶגֶד הָאָרוֹן שְׁמוֹנָה הַזְיוֹת וּמִנְחַת דָם הַפָּר וּנוֹטֵל דָם הַשְׁעִיר וּמִזֶּה מִמְּנוּ עַל הַפְּרַכְתָּה כְּנֶגֶד הָאָרוֹן שְׁמוֹנָה הַזְיוֹת. וְאַחֲרֵכָה מַעֲרָה דָם הַפָּר לְתוֹךְ דָם הַשְׁעִיר וּמִחוּרָה הַכָּל לְמַזְרָק שְׁחִיה בּוֹ דָם הַפָּר כִּדי שִׁיתְעַרְבּוּ יִפְהַיָּה. וּעוֹמֵד לִפְנִים מִמְזֻבָּחַ הַזָּהָב בֵּין הַמְזֻבָּחַ וְהַמְנוֹרָה. וּמִתְחַיל לְהַזּוֹת מִדָּם הַפְּתֻעָרָבָת עַל קָרְנוֹת מִזְבֵּחַ הַזָּהָב. וְהוּא מִסְבֵּב וְהוֹלֶךְ וּמִזֶּה עַל הַקָּרְנוֹת מִבְּחִיזָן. וּמִתְחַיל מִקְרָן מִזְרָחִית צָפֹונית. לְצִפּוּנִית מִעַרְבִּית. לְמִעַרְבִּית דָרֹמִית. לְדָרוֹמִית מִזְרָחִית. וְעַל כָּלֵן הוּא נוֹתֵן מַלְמֵטָן לְמַעַלָּן. חִיזָן מִן הָאָחָרָונָה שְׁחִיתָה לִפְנֵיו שֶׁהוּא נוֹתֵן מַלְמֵטָן לְמַעַלָּן. כִּדי שְׁלָא יַתְלַכְּלוּ כָּלִוּ. וְחוֹתָה הַגְּחָלִים וְהָאָפָר שֶׁבְמִזְבָּחַ

הזהב הילך והילך עד שפגלה זהבו. ומזה מדם הפערבה על טהרו של מזבח שבע פעים בצד הדרום במקום ששלםו מתנות קרנوتיו. ויוצא וושאך שיר הדם על יסוד מערכי של מזבח החיצון. ולאחר כן בא אצל שער המשתלה וסמן שתי ידיו על ראשו ומתנהה. וכך היה אומר אני השם חטאנו עוז ופשוות לפניך עמך בית ישראל. אני השם כפר נא לחטאיהם ולעונות ולפשעים שחתאו ופשעו ופשוות לפניך עמך בית ישראל בכתב בתורת משה עבדך (ויקרא טז-ל) כי ביום זהה יכפר עליכם וגוי. ולאחר כן משלחת את השער למדבר. ומוציא אימורי פר ושער שהכנס דמן לפנים וננתן בכליהם. ומשלחת השאר לבית הדרשן לשרפחה. ויוצא לעזרת הנשים וקורא שם אחר שיגיע השער למדבר. ולאחר כן מקדש ופושט בגדי לבן וטובל ולובש בגדי זהב ומקדש ידיו ורגליו. ועושה השער הנעשה בחוץ שהוא מפלל קרבנות מוסף היום. ומקريب אילו ואיל העם שנאמר (ויקרא טז-כד) זיא ועשה את עלתו ואת עלת העם. ומקטיר האימוריין של פר ושער הנשרפין. ומקريب פסיד של בין העربים. ולאחר כן מקדש ידיו ורגליו ופושט בגדי זהב וטובל ולובש בגדי לבן ומקדש ונכנס לקדש הקדשים ומוסיא את הקף ואת המחתה. ולאחר כן מקדש ופושט בגדי לבן וטובל ולובש בגדי זהב ומקדש

וּמְקֻטֵּר קָטָרָת שֶׁל בֵּין הַעֲרָבִים וּמִיטִּיב אֶת הַגְּרוֹת שֶׁל
בֵּין הַעֲרָבִים כְּשֶׁאָר הַיּוֹםִים. וְאַחֲר כֵּה מִקְדֵּש יְדֵיו וּרְגָלֵיו
וּפּוֹשֵׁט בְּגָדֵי זָהָב וּלוֹבֶשׁ בְּגָדֵי עַצְמוֹ וַיַּוֹּצֵא לְבִיתוֹ וְכֹל
הַעַם מִלְוִין אָתוֹ עַד בֵּיתוֹ. וַיּוּמַטֵּב הַיּוֹם עֹזֶשֶׁה עַל
שִׁיצָא בְּשָׁלוֹם מִן הַקְדֵשׁ:

דף לג:

עין משפט א

הַרְמַבְ"ם הַלִּי כָּל הַמִּקְדֵשׁ פ"ח ח"א

בָּזָמֵן שֶׁפְּהָנָן גָּדוֹל נִכְנֵס לְהַיכֵּל **לְהַשְׁתְּחוֹת** שֶׁלּוּשָׁה
אוֹחָזִין בּוֹ. אַחֲר בִּימֵינוֹ וְאַחֲר בְּשֶׁמֶאלֹ וְאַחֲר בְּאַבְנִים
טוּבּוֹת שֶׁבְּאַפּוֹד מֵאַחֲרָיו. וַיִּכְנֵס לְהַיכֵּל **וְיִשְׁתְּחוֹה**. וּכְיַיִן
שִׁישְׁמָע הַסְּגָן קֹול רְגָלֵיו שֶׁל כְּהָן גָּדוֹל שֶׁהָוָא יוֹצֵא
מִגְבִּיה לֹו אֶת הַפְּרָכָת. וְאַחֲר שִׁיצָא יִכְנֵסוּ אַחֲרָיו הַכְּהַנִּים
וְיִשְׁתְּחוֹה וְיִצְאֶה:

עין משפט ב

הַרְמַבְ"ם הַלִּי תָמִידִין וּמוֹסֵפִין פ"ז ה"ד

וְאַחֲר שְׁמָעָלִין הָאִיבָּרִים לְכַבֵּשׁ מִתְפְּנִיסִין כְּלֹן לְלִשְׁכָת

ט. כִּסְף מִשְׁנֶה בָּזָמֵן שְׁכִיא נִכְנֵס לְהַיכֵּל להשתחוות שלשה אוֹחָזִין בּוֹ וּכְיוֹ. בְּפִירָקָא בְּתְרָא
דָתְמִיד (דף לג): אלא שבמשנה לא הזכירו להיכיל ורבינו כתבו כדי שלא תטעה לומר
שהיה נכנס בבית קדשי הקודשים וכמו שעלה בדעת התוספות בפרק הקומץ רבה (דף כ"ז):
בד"ה להיכיל לפי גירסת ספרינו ולפי מה שכותב רבינו ציריך לומר דהא דתנן הגביה לו את
הפרוכת שלפי דבריו גם שם היה פרוכת:

י. כִּסְף מִשְׁנֶה ואחר שמעליהם האיברים לכבות מתכונין כולם לשכנת הגויה. בפרק ד' דתְמִיד
(דף לא): ומ"ש והמןונה אומר להם ברכו ברכה אחת וכו' עד מוסיפין ברכה אחת בפ"ה
datmid (דף לב): ומה שכותב והיא שיאמרו אנשי משמר היוצא לאנשי משמר הנכנס מי שישיכן
את שמו בכית הוה וכו'. בסוף פרק קמא דברכות (דף י"ב). ומ"ש ואח"כ מפסיק פiyis שליש
ורבעיע וכו'. בפ"ה דתְמִיד. וכותב רבינו שם שלום במקום ברכת כהנים האמור במשנה שם

הגוזית. וְהַמִּמְנָה אֹמֵר לֵהֶם בָּרְכֻוּ בָּרְכָה אַחַת. וְהַן פּוֹתְחִין וּקُורְין אֲהַבָּת עֹלָם וּעְשָׂרָת הַדְּבָרוֹת וּשְׁמָעָה וְהַיָּה אָם שְׁמוּעָה וַיֹּאמֶר וְאָמָת וַיַּצִּיב וַיַּצָּה וַיַּשְׂים שְׁלֹום. וּבְשְׁבַת מֹסִיףִין בָּרְכָה אַחַת וְהִיא שֶׁיֹּאמְרוּ אֲנָשָׁי מִשְׁמָר הַיּוֹצָא לְאֲנָשָׁי מִשְׁמָר הַגָּנָס. מַי שָׁפְּכוּנָה אֶת שְׁמוֹ בַּבָּיִת הַזֶּה יִשְׁכִּין בְּיַגִּיכֶם אֲהַבָּה אֲחֹוה שְׁלֹום וִרְעוֹת. וְאַחֲרֵיכֶם מִפְּיסִין פִּיס שְׁלִישִׁי וּרְבִיעִי וּזְוֹכָה בַּקְטָרָת מַי שְׁזָכָה וּגְנָס וּמִקְטִיר. וְאַחֲרֵיכֶם גָּנָס זֶה שְׁזָכָה בְּדִשּׁוֹן הַמְנוֹרָה וּמְטִיב שְׁתִּי הַגְּרוֹת וַיֹּוֹצֵא זֶה שְׁהַקְטִיר עִם מְדִשָּׁן הַמְנוֹרָה. וְעוֹמֵד עַל מִעְלֹות הָאוֹלָם הוּא וְאַחֲיוֹ הַפְּהָנִים:

הרמב"ם הל' תפילה ונשיות כפיהם פי"ד ח"ה

עין לעיל דף לג. עין משפט ג

עין משפט ג: הרמב"ם הל' תפילה ונשיות כפיהם פי"ד ח"י

וְאֹמֵר אֶת הַשֵּׁם כְּכַתְבּוּ וְהַוָּא הַשֵּׁם הַפְּהָגָה מִינֵּיד הַיָּא רְאֵיו הַיָּא. וְזֶה הוּא הַשֵּׁם הַמִּפְרָשׁ הַאָמָר בְּכָל מִקּוֹם. וּבַמִּדְינָה אָמָרים אָתוֹ בְּכָנָיו וְהַוָּא בָּאָלֵף דָּלֵית. שְׁאַיִן

משמעותו של ה'ה' השם ברכות כהנים עד לאחר הקטרת כדאיתא שם במשנה וכתבו רבינו בסמוך. וקרוי לשים שלום ברכות כהנים מפני שסמור לה מברכים ברכות כהנים והתוס' כתבו דברמת כהנים ממש קאמר שקורין אותה עכשו בלבד נשיאות כפים. ומ"ש ונכנס ומקטיר ואח"כ נכנס זה שוכנה בדישון ומטיב שתי הנרות.ஆ"ג דכפ"ז דתמיד שנוי הטבת שתי נרות קודם לקטרת כבר נתבאר בפרק זה שלא קייל ה'כי אלא כרבנן דאמר בקטרת היה מפסיק בין הטבת חמץ נרות לטבת שתי נרות. ומ"ש וווצא זה שהקטיר עם מדשן המנורה ועומד על מעלות האולם הוּא וְאַחֲיוֹ הַכֹּהֲנִים. בפ"ז דתמיד שנינו באו ועמדו על מעלות האולם:

כ. כسف משנה ואומר את השם ככתבו וכו'. פרק ואלו נאמרים (סוטה ל"ז ל"ח) במקרא אומר השם ככתבו ובמדינה בכינויו: ומשמת שמעון הצדיק וכו': ולא היו הכהנים וכו'.

ברייתא פרק בתרא דקידושין (דף ע"א):

מזכירים את השם בכתבו אלא במקdash בלבד. ומשמה שמעון הצדיק פסקו הכהנים מלברך בשם המפרש אפלוי במקdash כדי שלא ילמד אותו אדם שאינו חשוב ושאינו הגון. ולא היו חכמים בראשונים מלבדין שם זה לתלמידיהם ובניהם הగונים אלא פעם אחת לשבע שנים. כל זה גדרה לשם הנכבד והנורא:

עין משפט ד הרמב"ם הל' תפילה ונשיאות כפיהם פייד השט

כיצד ברכת כהנים במקdash. הכהנים עולים לדוכן אחר שישילימו הכהנים עבودת תמיד של שחר. ומגביהין ידיהם למעלה על גבי ראייה ואצבעותיהם פשוטות. חיז מפהן גדול שאין מגביה ידיו למעלה מן הציצ. ואחד מקרא אותן מלאה כדרך שעוזין בגביהם עד שישילימו שלשה הפסוקים. ואיין העם עוניין אחר כל פסוק אלא עוזין אותה במקdash ברכה אחת. ובישילומו כל העם עוניים ברוך יי' אלהים אלهي ישראלי מן העולם ועד העולם:

ל. כسف משנה ומגビיהין ידיהם למעלה וכו' עד מן הציצ. משנה שם: ואין העם עוניין וכו'. משנה (שם דף ל"ז) במדינה אומר אותם שלש ברכות ובמקדש ברכה אחת ומפרש בוגمرا (דף מ'): דהיינו לפי שאין עונייןאמין במקדש ואין צורך כאן שום הפסק ובפרק סדר تعניות כיצד (חנונית ט"ז): תנאי אין עונייןאמין במקדש ולא מהו אומר ברוך ה' אלהים אלהי ישראל מן העולם ועד העולם:

רמב"ם הל' כלי המקדש פ"ה הי"ג

בזמן שרצוֹתָה כהן גדוֹל לְהִקְרִיב **הַיּוֹת עוֹלָה בְּכֶבֶשׂ וְהַסְגָן מִימִינָו.** הגיּ **למְחַצֵית הַכֶּבֶשׂ אַחֲזׂה הַסָגָן בִּימִינָו וְהַעַלְהָגָן.** והושיט לו הכהן **שֶׁהוּא מַולִיךׂ אֶת רָאשׂ הַעוֹלָה** **הָאִבְרִים שְׁבִידָו וְסֻמְךָ עַלְיהָן וְזַוְרָקָן לְאַשׂ :**

רמב"ם הל' כלי המקדש פ"ה הי"ד

וְכֹה קָיו מַושְׁיטִין לו שָׁאָר הָאִבְרִים. כל אחד ואחד נותר **הָאִבְרִים שְׁבִידָו לְרָאשָׁוֹן.** ו**הָרָאשָׁוֹן נוֹתֵן לְכָהֵן גָדוֹל וְהַיָּא סֻמְךָ וְזַוְרָק לְאַשׂ.** ואם רצאה לסתמך בלבד **וְיִהְיָה [כהן] אַחֲרֵי זַוְרָק לְאַשׂ עוֹשָׂה.** **וְאַיִן שֵׁם סְמִיכָה עַל הָאִבְרִים אֶלָא לְכָהֵן גָדוֹל בָּלְבָד מִפְנֵי כְבוֹדוֹ.** אבל כל **הַסְמִיכָות עַל בָּעֵלי חַיִם הֵם :**

רמב"ם הל' מעשה הקרבנות פ"ז הי"ב

לְפִיכָךְ הַמְנַטֵּךְ מִים או יֵין כְּשֶׁהוּא מַקִּיף אֶת הַמְזֻבָּח לְאַיִלָּה בְּיַדְוֹ כָּלָוֹם. **וּמְתַחֵיל וּמַקִּיף מִקְרָן דְרוֹמִית מְזֻרְחִית לְמְזֻרְחִית צְפֹונִית לְצְפֹונִית מְעִרְבִּית לְמְעִרְבִּית דְרוֹמִית**

מ. **כָּסֶף** **משנה** **בזמן** **שרצוֹתָה כהן** **gadoֹl להקריב וכור'** **עד** **ואם רצאה** **לסתמך בלבד** **ויהיה אחר זורק** **לאש** **עוֹשָׂה.** בסוף תמיד (דף לג:) ומיתתי לה בסוף פרק שני מדות (מנחות דף צ"ד) **ופירוש** **"הוֹשִׁיט הָרָאשָׁוֹן מִאוֹתָם יָבֵשׂ שְׁעָסּוּקִים בְּתִימִיד וְסֻמְךָ עַלְיהָם כָהֵן גָדוֹל וְזַוְרָק עַל האישים ונשמט השני והולך לו ובא חבירו שלishi ומושיט לראשוון והראשון לכהן גדוֹל:** **ג.** **כָּסֶף** **משנה** **ומ"ש** **ואין שם סמיכה על האברים אלא לכ"ג בלבד מפני כבודו וכור'** **בסוף פרק שני מדות ופירוש** **"מִשּׁוּם יִקְרָא דָכָהן גָדוֹל שִׁיהָא נְרָא כְמוֹ שְׁהִקְרִיב הָוָא אֶת כוֹלֵן :**

ס. **כָּסֶף** **משנה** **ומה שכח** **ומתחילה ומקיף** **מִקְרָן דְרוֹמִית מְזֻרְחִית וכור'** **נותנים** **המים או הין בידו** **ומנaskan.** הוא מדרנן בפרק בתרא دائم (דף לג:) בא לו להקיף את המזבח מהיכן הוא מתחילה **מִקְרָן דְרוֹמִית מְזֻרְחִית וכור'** **נתנו לו יֵין לנסך :**

ולא יהיה בידו פלום. וכשmagiu לערבית דרומית נותנים הרים או היין בידו ומגף. ואם לא הקיף עולה ופונה על שמאלו ועוזה מלאכתו ויורד:

ען משפט ח

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ז ח"ז

כשהיו נותנים היין למגף ^ו. היה שני כהנים עומדים על שולחן החלבים ושתי חצוצרות בידן. והשган עומד על קרון המזבח והטודרין בידן. ותקעו והריעו ותקעו. ובאו רעמדוי אצל זה המנחה על האצלץ. אחד מימינו ואחד ממשמאלו:

ען משפט ט

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ז ח"ז

שהה המנחה לנסך. מניף השגן בסודרין. הקיש זה באצלץ ותקעו אלו בחצוצרות ודברו הלוים בשיר. הגיעו לפרך תקעו והשתחוו כל העם שבuczra. על כל פרך תקיעה ועל כל פרך תשחה השתחוויה. וכל התקיעות שעל התמיד תשע כמו שבארנו:

ען משפט י

הרמב"ם הל' תמידין ומוספין פ"ז ח"ט

השיר שהיו הלוים אומרים ^ב. ביום הראשון היה אומרים (תהלים כד-א) 'לה' הארץ ומלאה'. בשני היה אומרים

^ו. כסוף משנה כשהיו נותנים היין למגף וכו' עד ועל כל תקיעה השתוויה. בסוף תמיד:
^כ. כסוף משנה השיר שהיו הלוים אומרים וכו'. בסוף מסכת תמיד וייחיב טעם באפרק בתרא דראש השנה (דף ל"א): במסופי שבת אומרים שירות האזינו וחולקין אותה לששה פרקים וכו' עד וכי מכוכה. באפרק בתרא דראש השנה שם: במסוף של ראש השנה היה אומרים הרניינו לאלהים עוזנו וכו' עד יחיל לדבר. שם (דף ל' ע"ב):

(תהלים מה-ב) 'גָדוֹל ה' וּמְהֻלֶּל מַאֲד בָּעֵיר אֱלֹהֵינוּ הָר קָדְשׁוּ וְגֹו'. בשלישי ה'יו אומרין (תהלים פב-א) 'אֱלֹהִים נִצְבֵּא בְּעֵדָת אֵל בְּקָרְבֵּן אֱלֹהִים יִשְׁפְּט'. ברביעי ה'יו אומרין (תהלים פא-ב) 'אֵל נִקְמוֹת ה' אֵל נִקְמוֹת הָוֶפְּיעַ'. ב חמישי ה'יו אומרין (תהלים צד-א) 'אֵל נִקְמוֹת ה' אֵל נִקְמוֹת הָוֶפְּיעַ'. בשישי ה'יו אומרין (תהלים פא-ב) 'הָרְגִינִּנוּ לְאֱלֹהִים עוֹזָנוּ הָרְיָעוּ לְאֱלֹהִים יַעֲקֹב'. בשבט ה'יו אומרין (תהלים צג-א) 'ה' מֶלֶךְ גָּאות לְבָשׂ ה' עַז הַתָּאֹזֶר' וְגֹו'. בשבט ה'יו אומרין (תהלים צב-א) 'מִזְמֹר שִׁיר לְיּוֹם הַשְּׁבָת'. במוספי שבת אומרים שירת (דברים לב-א) 'הָאָזִינוּ וְחַולְקִין אֹתָה לְשָׁה פְּרִקִּים הַזִּיִּיעוּ לְיַד פְּדָרֶךְ שְׁקוּרָאִין אֹתָה שָׁה בְּבֵית הַכְּנֶסֶת'. ואומרין פרק בכל שבת. גמרו השירה בשָׁה שְׁבָתוֹת חֹזְרִין לראש. במנחה של שבת אומר (שמות טו-א) 'אַז יִשְׁיר מִשְׁה' ו(שמות טו-יא) 'מֵי כְּמַכָּה' וְגֹו'. במוסוף של ראש השנה ה'יו אומרין הרגיננו לאלhim עוֹזָנוּ. ואם ח'ל להיות בחמישי אומר (תהלים פא-ז) 'הַסִּירּוֹתִי מִפְּבָל שְׁכָמוֹ' וְגֹו'. במנחה של ראש השנה ה'יו אומרין (תהלים קט-ח) 'קֹול ה' יְחִיל מִדְבָּר' וְגֹו':